

Sygn. akt I KK 78/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **B. K. P.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 stycznia 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt VII K (...),

**uchyla punkt V zaskarżonego wyroku w zakresie
rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody na rzecz
pokrzywdzonej T. M. .**

UZASADNIENIE

B. K. P. został oskarżony o to, że w okresie od 19 do 21 października 2015 r. w O., przy ul. M., działając wspólnie i w porozumieniu z . Ł. oraz w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru:

- dokonał włamania do piwnicy poprzez dostanie się do wnętrza w nieustalony sposób, a następnie zabrał w celu przywłaszczenia klimatyzator m-ki S.,

wiertarkę elektryczną, dwie skrzynki narzędziowe, pudełko ze śrubokrętami oraz froterkę elektryczną o łącznej wartości 1.060 zł na szkodę J.Z.,

- dokonał włamania do piwnicy poprzez wyrwanie skobla, a następnie z wnętrza zabrał w celu przywłaszczenia plecak, świder do wycinania lodu, piłkę do kłucia lodu oraz wodery o łącznej wartości 630 zł na szkodę D. C.,

- usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do piwnicy poprzez wyrwanie skobla, jednak z nieznanych przyczyn zamierzonego celu nie osiągnął, działając na szkodę U. W., tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w O., wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 r., uznał B. K. P. za winnego popełnienia zarzucanego czynu, z tym ustaleniem, iż w miejsce usiłowania dokonania czynu na szkodę U. W. przyjął, iż oskarżeni poprzez wyrwanie skobla stanowiącego zabezpieczenie drzwi piwnicy dokonali kradzieży z włamaniem rzeczy w postaci: garnka oraz steppera do ćwiczeń o łącznej wartości 300 złotych na szkodę U. W., przestępstwo dokonane przez oskarżonego B. K. P. zakwalifikował z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. i art. 72 § 1 pkt 4 k.k. warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby i zobowiązał oskarżonego w okresie próby do wykonywania pracy zarobowej. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonych solidarnie do zapłaty na rzecz pokrzywdzonych: J. Z. kwoty 1.060 zł, D. C. kwoty 630 zł, U. W. kwoty 300 zł i T.M. kwoty 1.165 zł (pkt V).

Tym samym wyrokiem skazano D. Ł. za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. oraz za przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. i art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione na szkodę T. M..

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 28 grudnia 2016 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł – na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. – Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej zobowiązania do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem (punkt V) na korzyść oskarżonego B. K. P.

Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 46 § 1 k.k., polegające na zobowiązaniu oskarżonego B. K. P. w punkcie V sentencji wyroku do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, na podstawie wymienionego przepisu, poprzez solidarną zapłatę wraz z oskarżonym D. Ł. na rzecz T. M. kwoty 1.165 zł, podczas gdy B. K. P. nie został skazany za popełnione przestępstwo w następstwie którego szkoda ta powstała.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, to jest co do orzeczonego na podstawie art. 46 § 1 k.k. wobec B. K. P. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej pokrzywdzonej T. M. .

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, stąd jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 46 § 1 k.k., w razie skazania sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, tylko w przypadku skazania za przestępstwo, z którego szkoda wynikła lub które spowodowało wyrządzenie pokrzywdzonemu krzywdy.

Jak wynika z akt sprawy, w toku postępowania przygotowawczego pokrzywdzona T. M. złożyła wniosek o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem, wnosząc o zasądzenie na jej rzecz od sprawcy przywłaszczenia jej rzeczy kwoty 1.165 zł. Wniosek ten pokrzywdzona podtrzymała w toku postępowania sądowego (k. 6 i 197v. akt sprawy VII K (...)).

Uwzględniając powyższy wniosek, Sąd Rejonowy w O. orzekł wobec oskarżonego B. K. P. w punkcie V wyroku, na podstawie powołanego wyżej przepisu, obowiązek solidarnej zapłaty wraz z oskarżonym D. Ł. na rzecz pokrzywdzonej T. M. kwoty 1.165 zł, mimo że sprawstwo tego przestępstwa (zakwalifikowanego w akcie oskarżenia z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a w wyroku z art. 284 § 2 k.k. i art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.) zostało przypisane wyłącznie oskarżonemu D. Ł. w punkcie II sentencji wyroku.

W tej sytuacji, zobowiązanie oskarżonego B. K. P. do solidarnego naprawienia szkody T. M. nastąpiło wbrew przepisowi art. 46 § 1 k.k. Wobec nie przypisania mu sprawstwa występkę, którego ta szkoda była następstwem, nie było bowiem podstaw do nałożenia na oskarżonego tego obowiązku.

Uchybienie to miało rażący charakter oraz istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż doprowadziło do niezasadnego, pozbawionego podstaw prawnych i faktycznych, orzeczenia wobec oskarżonego obowiązku solidarnego naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej T. M. oraz naraziło go – w przypadku niewykonania tego obowiązku na rzecz tej pokrzywdzonej (oskarżony został zobowiązany do solidarnego naprawienia szkody także na rzecz trzech innych pokrzywdzonych) – na możliwość zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności. Wprawdzie ostatecznie decyzja taka zapadła (prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w O. z dnia 12 listopada 2019r. - k. 344), jednak z innych przyczyn niż powyżej wskazana.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy uchylił punkt V zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej T. M..